

Varsinaissuomalaisen viljelijöiden näkemyksiä ilmastonmuutokseen varautumisesta

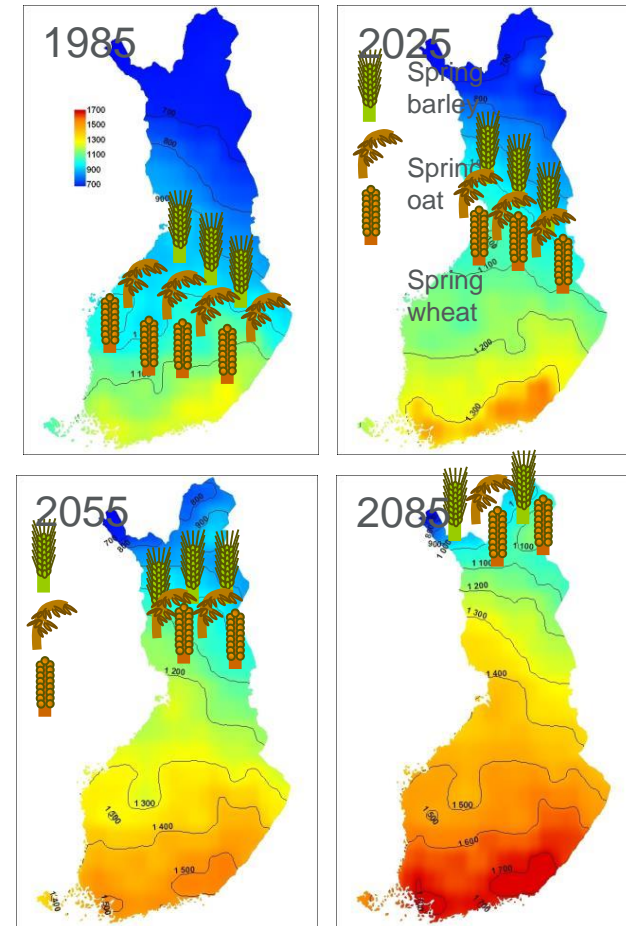
Jaana Sorvali
Luonnonvarakeskus

Varsinaissuomalaisen maatalouden ilmastoseminaari
4.2.2020 Turun linna

Ilmastonmuutos ja maatalous Suomessa

- Sään ennustettavuuden vähentyminen
- Sään ääri-ilmiöiden lisääntyminen
- Tauti- ja tuholaisriskien lisääntyminen
- Kuivat keväät, sateiset syksyt ja talvet
 - Ravinnevalumat
- Sadon määrän lisääntyminen
- Viljelyalueen siirtyminen pohjoiseen
- Uudet kasvilajit ja –lajikkeet käyttöön
- Uusia ilmastonmuutoksen hillinnästä ja sopeutumisesta johtuvia toimenpidevaatimuksia
- Viljelijää ”syyttävä” julkinen keskustelu

Peltonen-Sainio, P., Jauhiainen, L., Hakala, K., Ojanen, H., 2009. Climate change and prolongation of growing season: changes in regional potential for field crop production in Finland. *Agricultural and Food Science* 18: 171–190. 19 climatic models, Finnish Meteorological Institute (± 15 years).

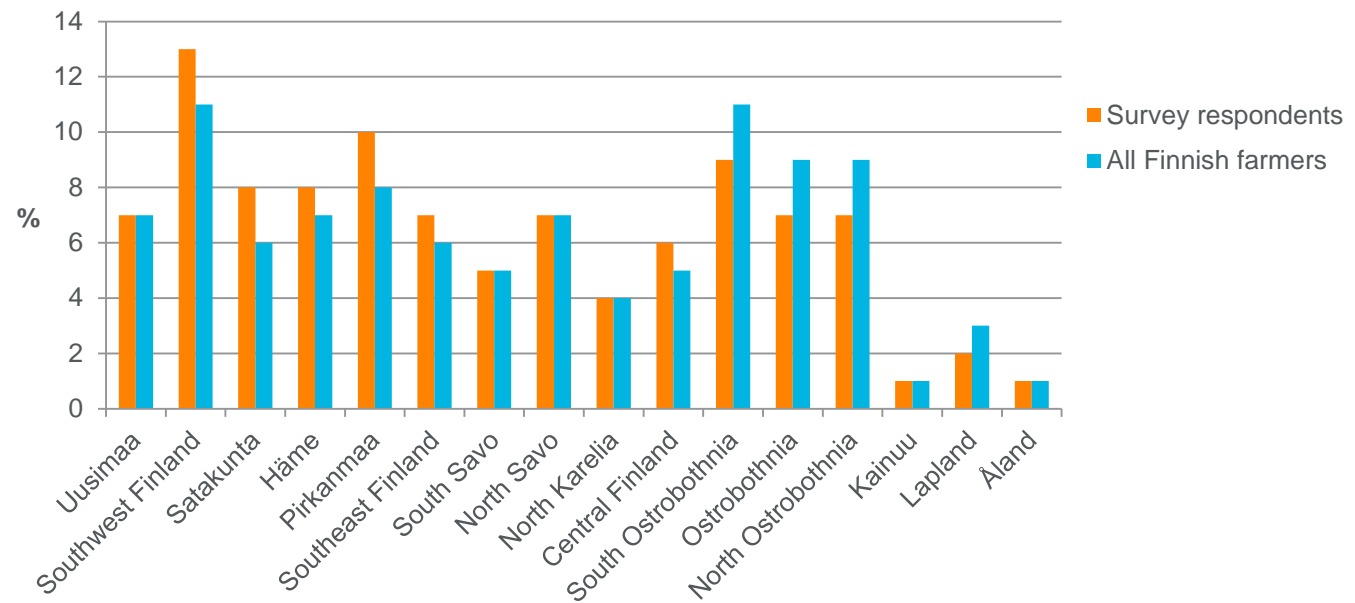

Halusimme tietää

1. Minkälaisia ovat viljelijöiden näkemykset ilmastonmuutoksesta ja sen mukanaan tuomista riskeistä ja mahdollisuuksista?
2. Minkälaisena viljelijät näkevät oman vastuunsa ilmastonmuutoksen hillinnässä ja siihen sopeutumisessa?
3. Minkälaisina viljelijät näkevät omat mahdollisuutensa hillintä- ja sopeutumistoimien tekijöinä?
4. Kuinka tärkeinä viljelijät pitävät hillintä- ja sopeutumistoimien toteuttamista?

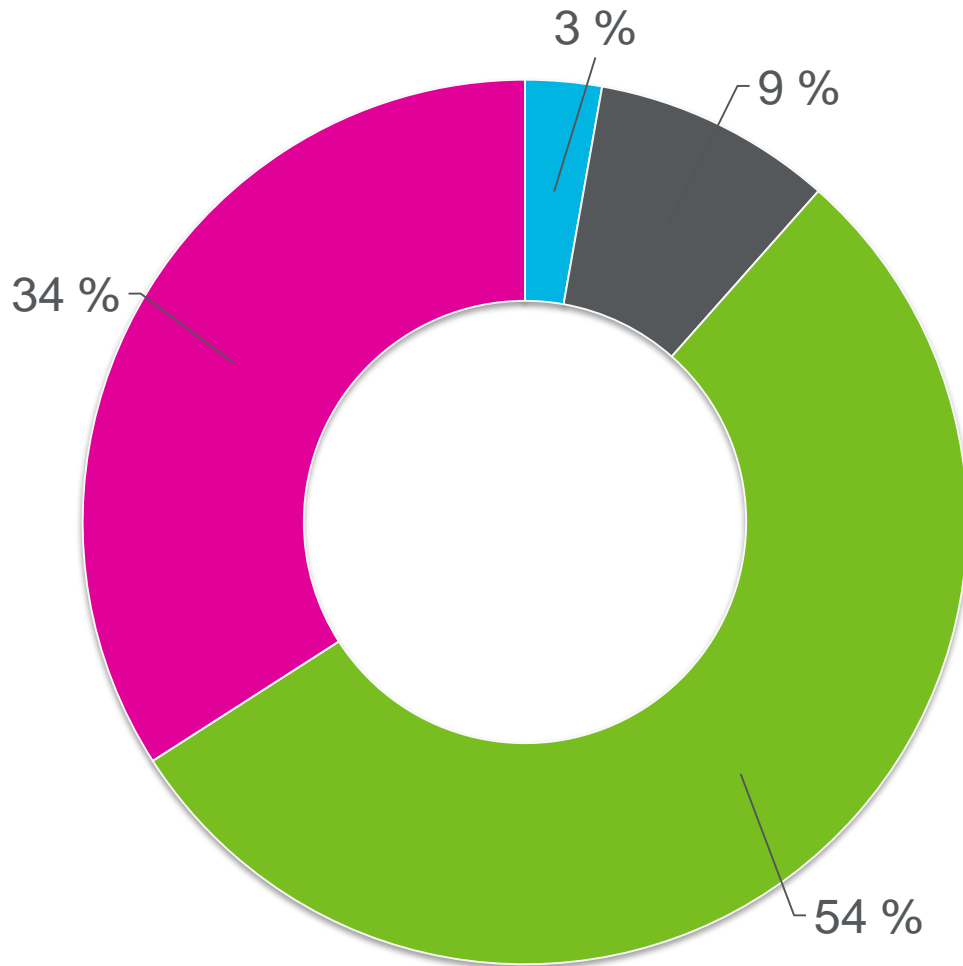

Data

- 2018 kysely
 - Ilmastonäkemykset, viljelymenetelmät, tulevaisuuden näkymät ja arvot
 - Suomen mittakaavassa edustava otos, 4401, 12%
 - **Varsinais-Suomesta eniten vastaajia; 537, 12%,**
- Vastaajista miehiä 88%,
- 51-70–vuotiaita 54%,
- ammattikoulutuksen suorittaneita 64%,
- tavanomaisesti viljeleviä 89%,
- 50 ha tai vähemmän 53%

Ilmaston muuttuminen tunnistetaan

- Ilmasto ei ole muuttumassa
- Ilmastonmuutoksesta ei ole tarpeeksi todisteita
- Ilmasto muuttuu ja se aiheutuu pääosin luonnon omista vaihteluista
- Ilmasto muuttuu ja se aiheutuu yhtä paljon luonnon omista vaihteluista kuin ihmistoiminnasta
- Ilmasto muuttuu ja se aiheutuu pääosin ihmistoiminnasta

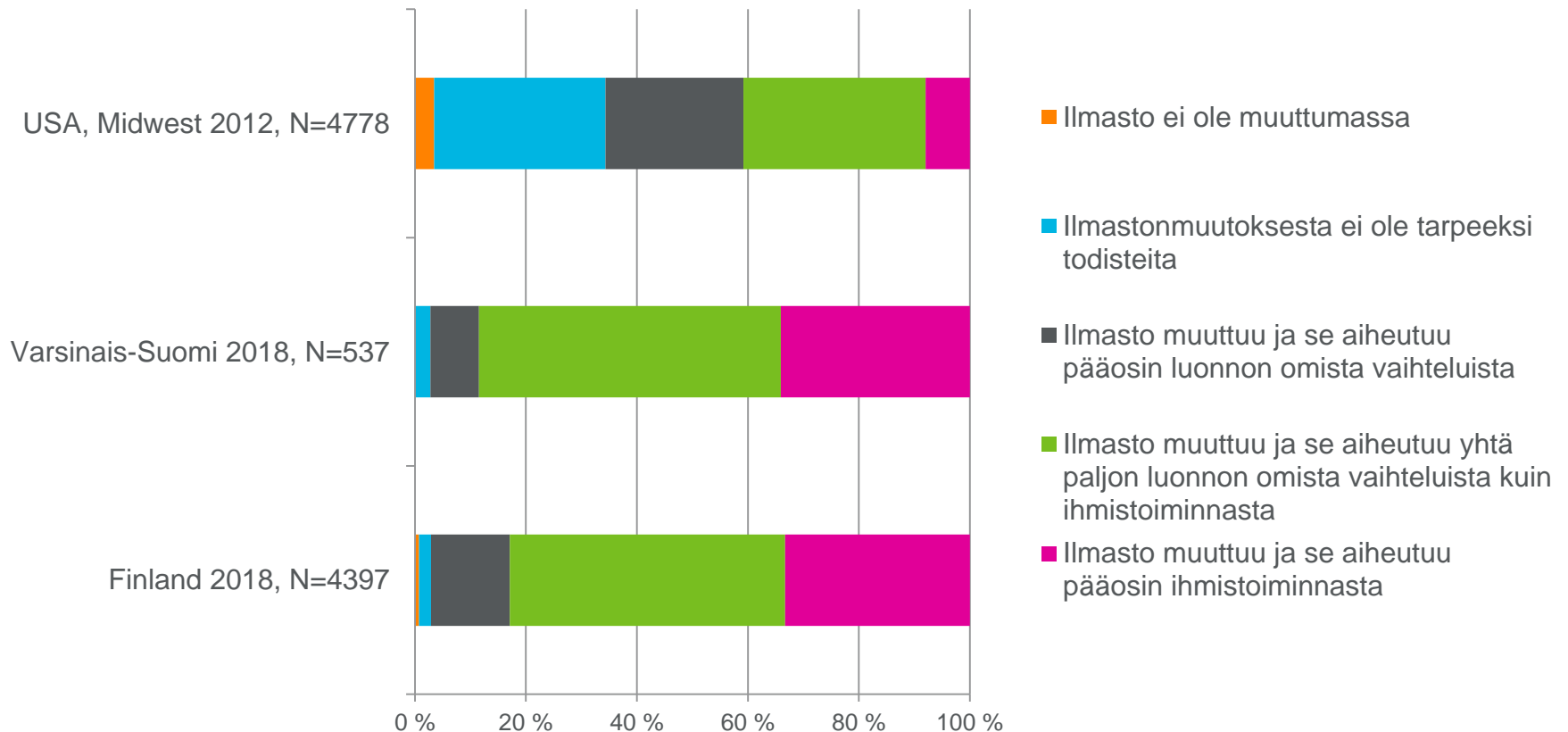
Vertailussa eri ryhmät

- Naiset uskovat miehiä enemmän ihmisen vaikutukseen
- Luomuviljelijät tavanomaisia enemmän
- Korkeammin koulutetut enemmän kuin alemman koulutuksen käyneet
- Pienviljelijät enemmän kuin suuret

- Nuoret viljelijät vähemmän kuin vanhemmat
- Länsi- ja Pohjois-Suomi vähemmän kuin Itä- ja Etelä-Suomi

- Tuotantosunnittain ei eroja

Vertailussa USA, koko Suomi ja Varsinais-Suomi

Muutoksia on viljelijöiden mielestä tulossa... (koko Suomi)

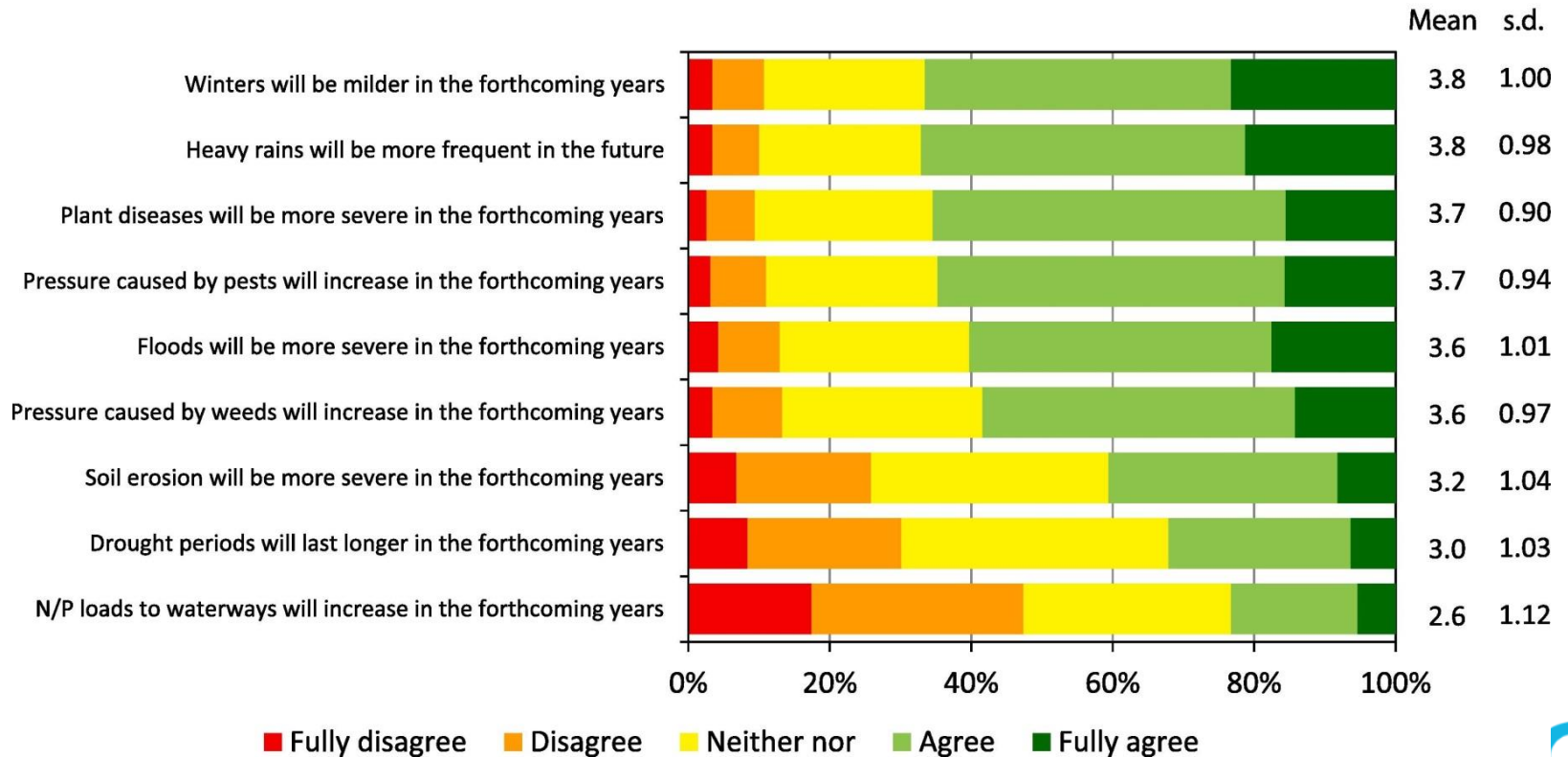
Winds of change for farmers: Matches and mismatches between experiences, views and the intention to act

Pirjo Peltonen-Sainio^{a,*}, Jaana Sorvali^a, Janne Kaseva^b

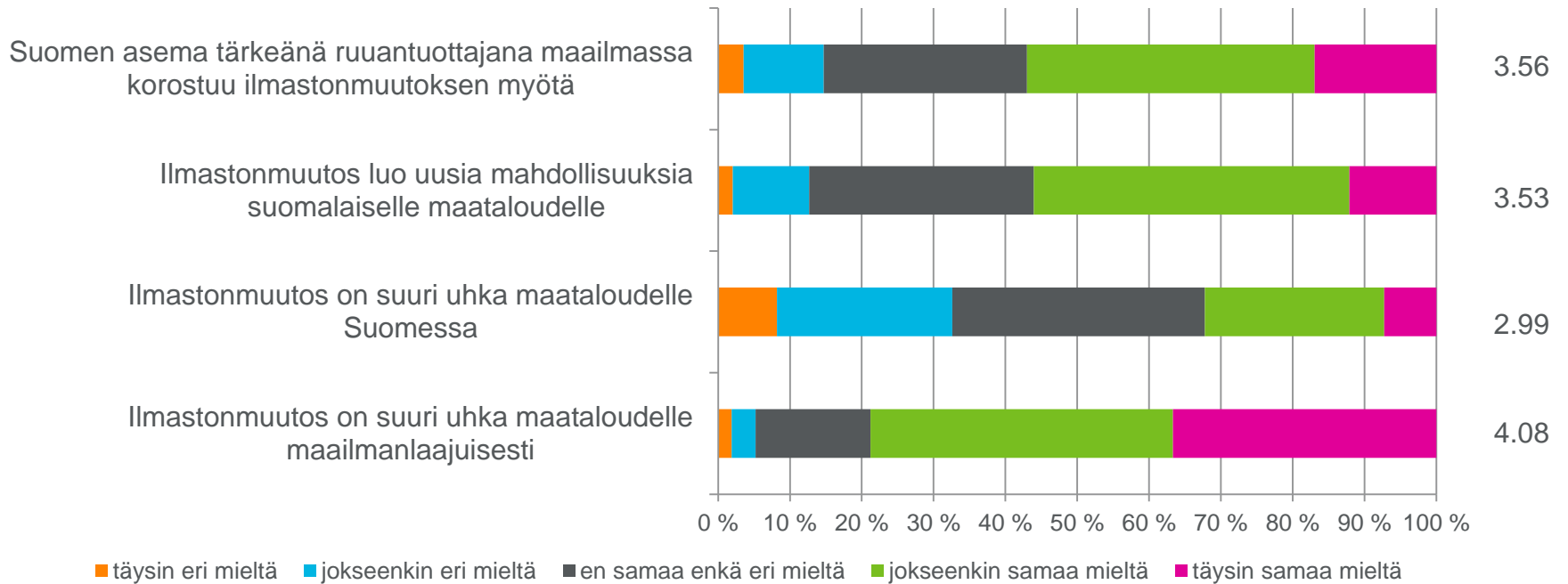
^a Natural Resources Institute Finland (Luke), Latokartanonkaari 9, FI-00790 Helsinki, Finland
^b Natural Resources Institute Finland (Luke), Tietotie 2, FI-31600 Jokioinen, Finland

What do you think about the following statements?

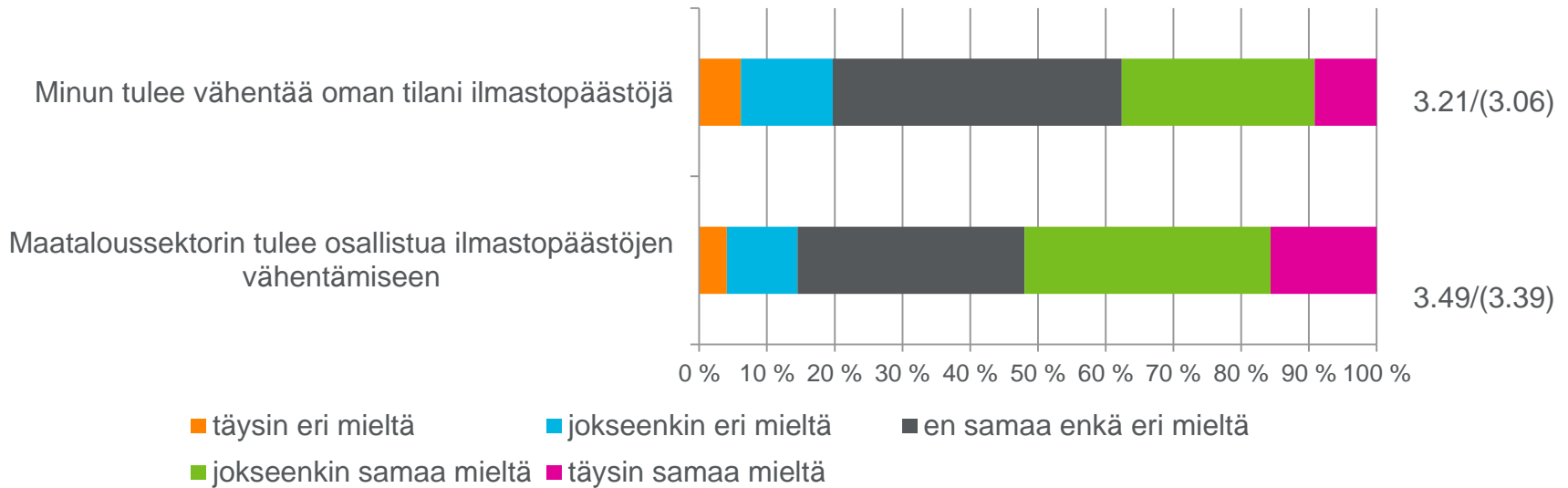

...yhtä lailla riskejä ja mahdollisuuksia

- Naiset ja luomuviljelijät näkevät enemmän riskejä
- Mahdollisuudet nähtiin yhtäläisesti kaikissa ryhmissä

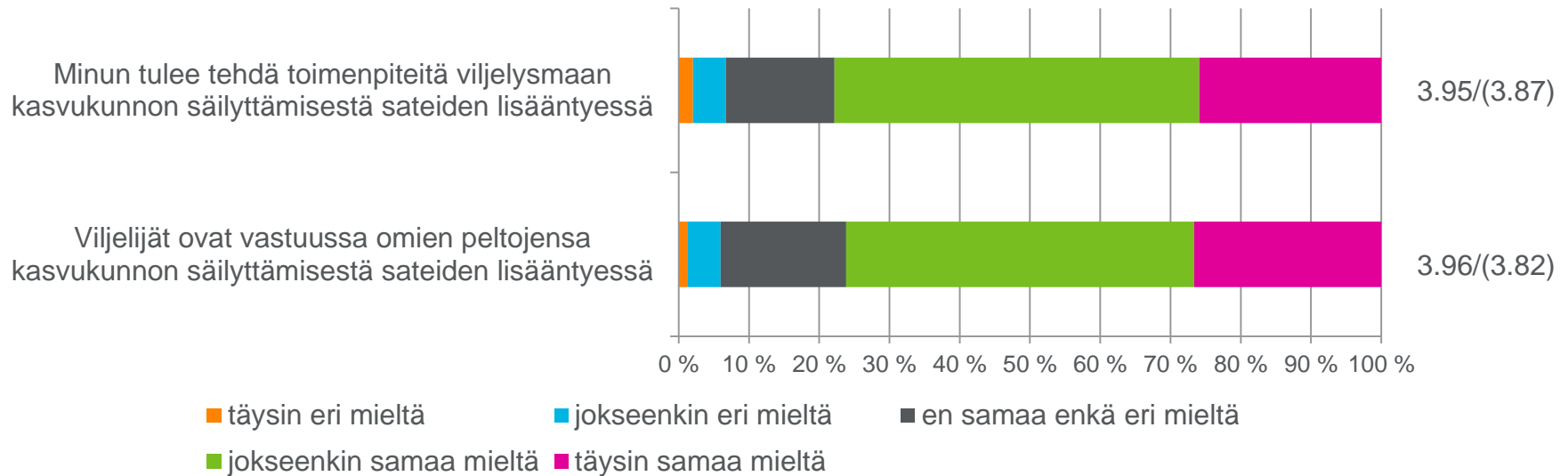
Viljelijöiden kokema vastuu hillintätoimien toteuttamisesta

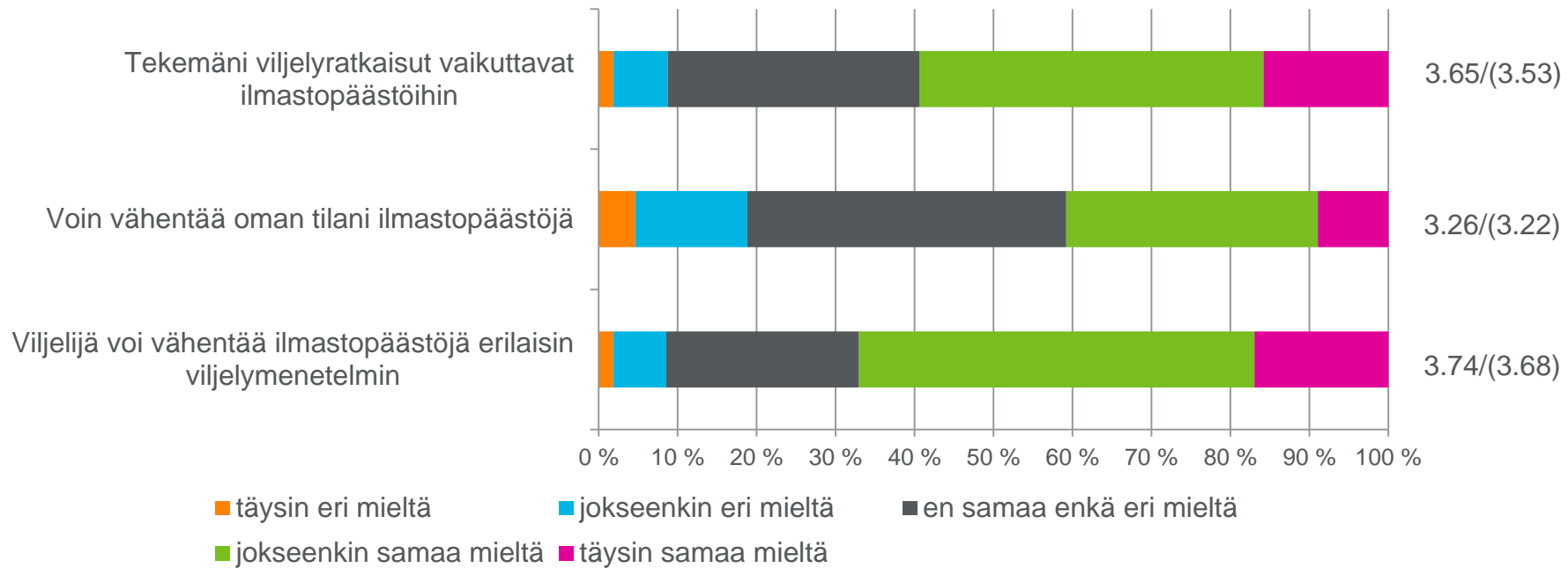
- Naiset, keski-ikäiset (51-70), yliopisto, luomu, Etelä/Itä-Suomi
- Kannattaa myös tiukempaa ilmastopolitiikkaa

Viljelijöiden kokema vastuu sopeutumistoimien toteuttamisesta

- Kaikki viljelijäryhmät samaa mieltä

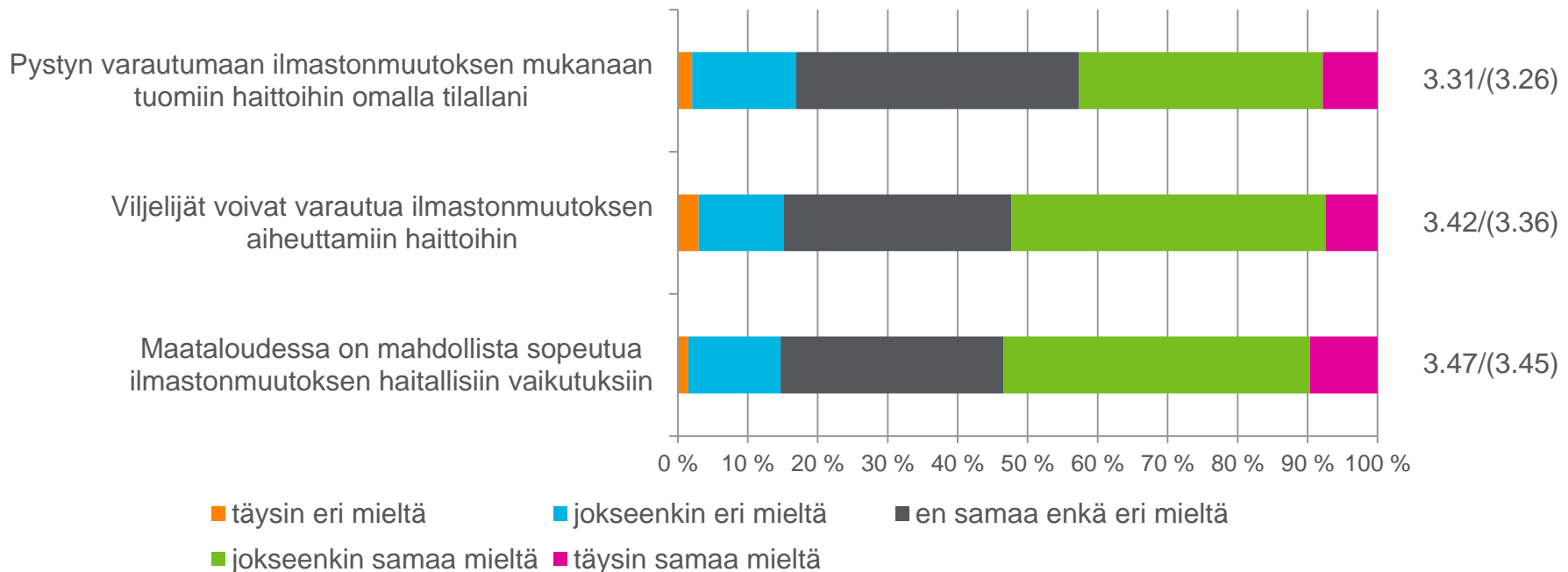
Koettu mahdollisuus suorittaa hillintätoimia

- Naiset, yliopisto, luomu

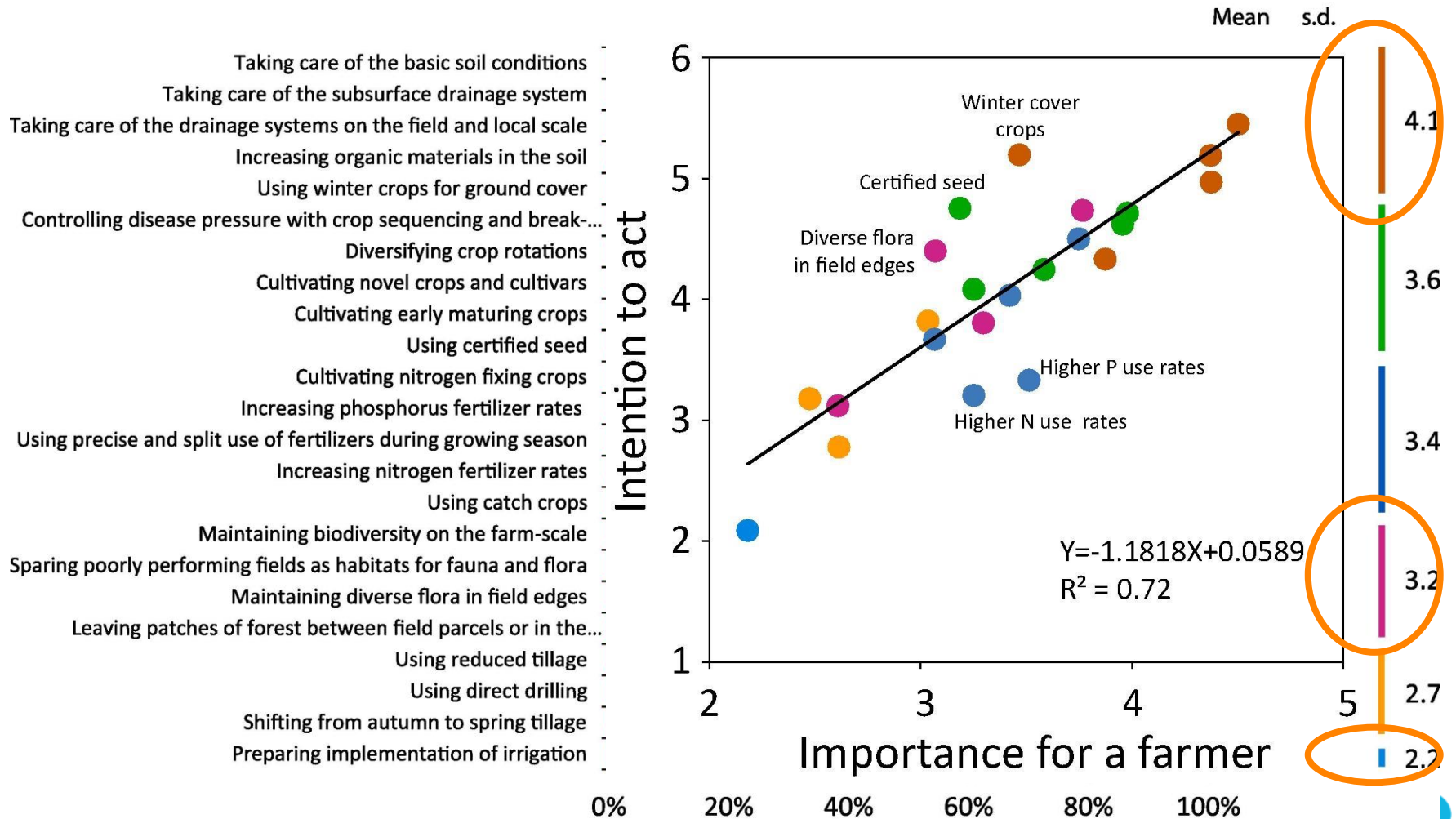
Koettu mahdollisuus suorittaa sopeutumistoimia

- Miehet, nuoret, yliopisto, luomu, suuri tilakoko

Tärkeät sopeutumista edistävät toimet

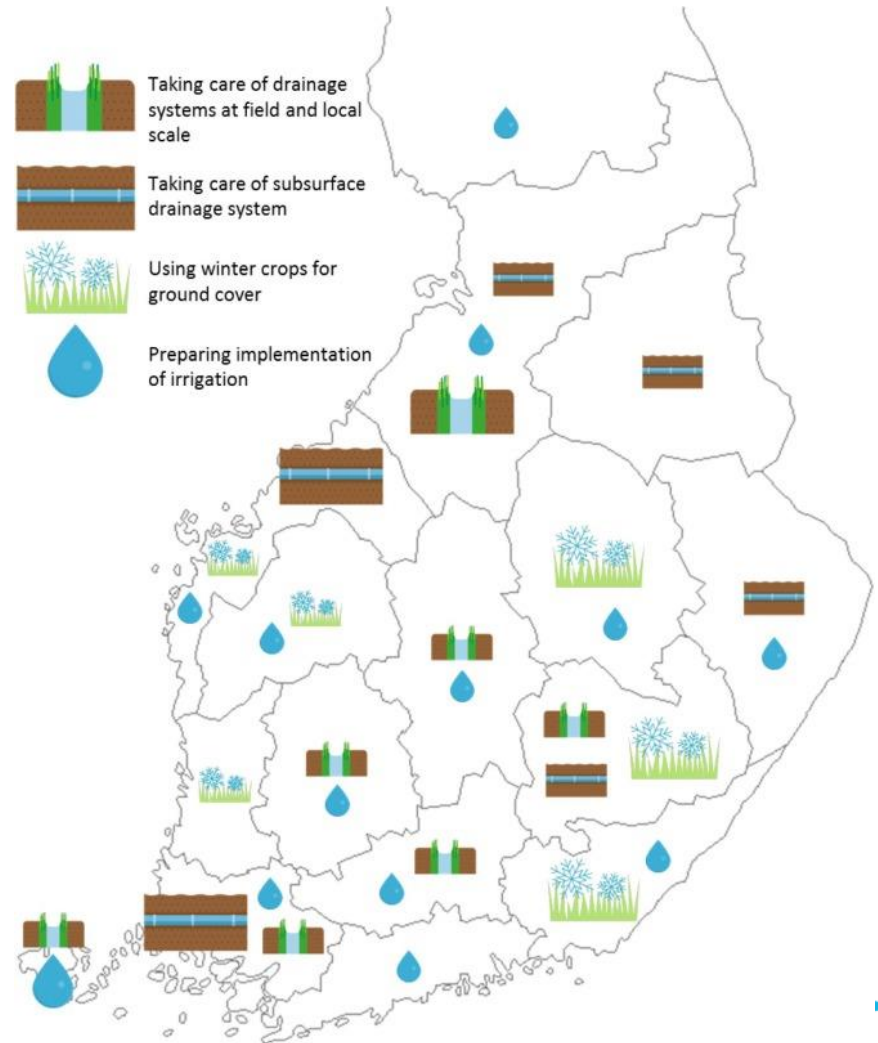
How important or unimportant are the following measures?

■ Unimportant ■ Quite unimportant ■ Neither nor ■ Quite important ■ Important

Maaperän kasvukunnon ja vesitalouden hallinta

- Salaojituksen kunnossapito tärkeää kaikille (M=4.4)
- Samoin perus- ja paikalliskuivatuksesta huolehtiminen (M=4.4)
- Talviaikainen kasvipeitteisyys (M=3.5)
- Kasteluun varautumista ei nähty tarpeellisena (M=2.2)

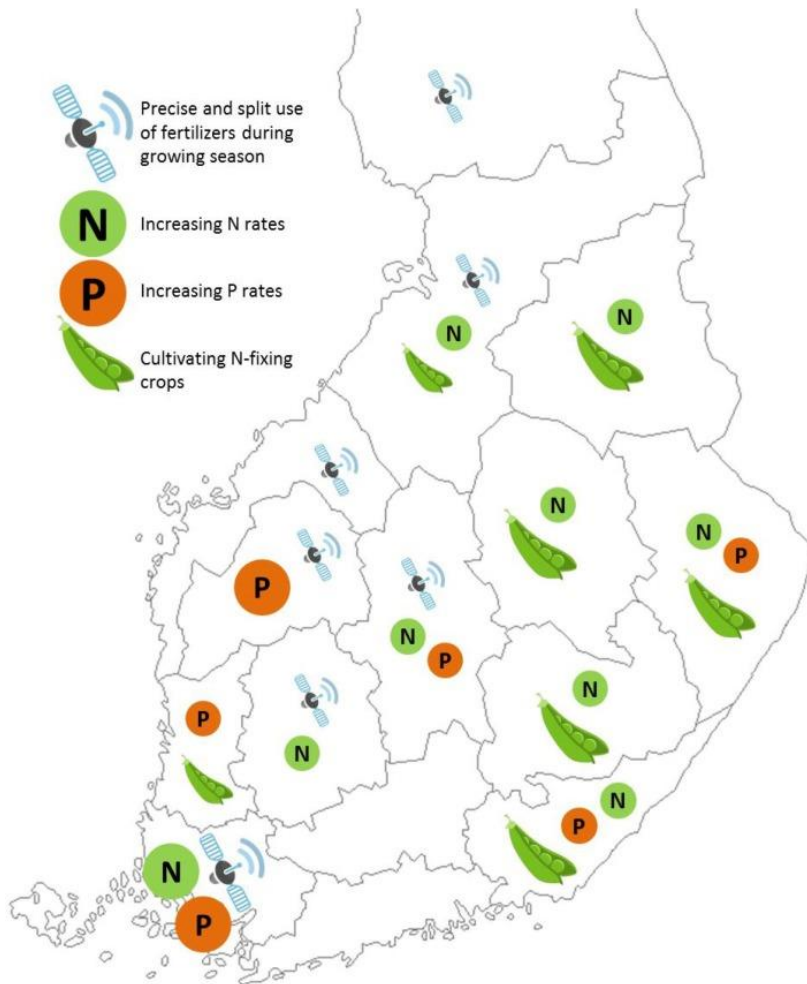

Maanmuokkaus

- Syyskynnön vaihtaminen kevätkynnöksi (M=2.5)
- Suorakylvö (M=2.6)
- Kevennetty perusmuokkaus (M=3.0)

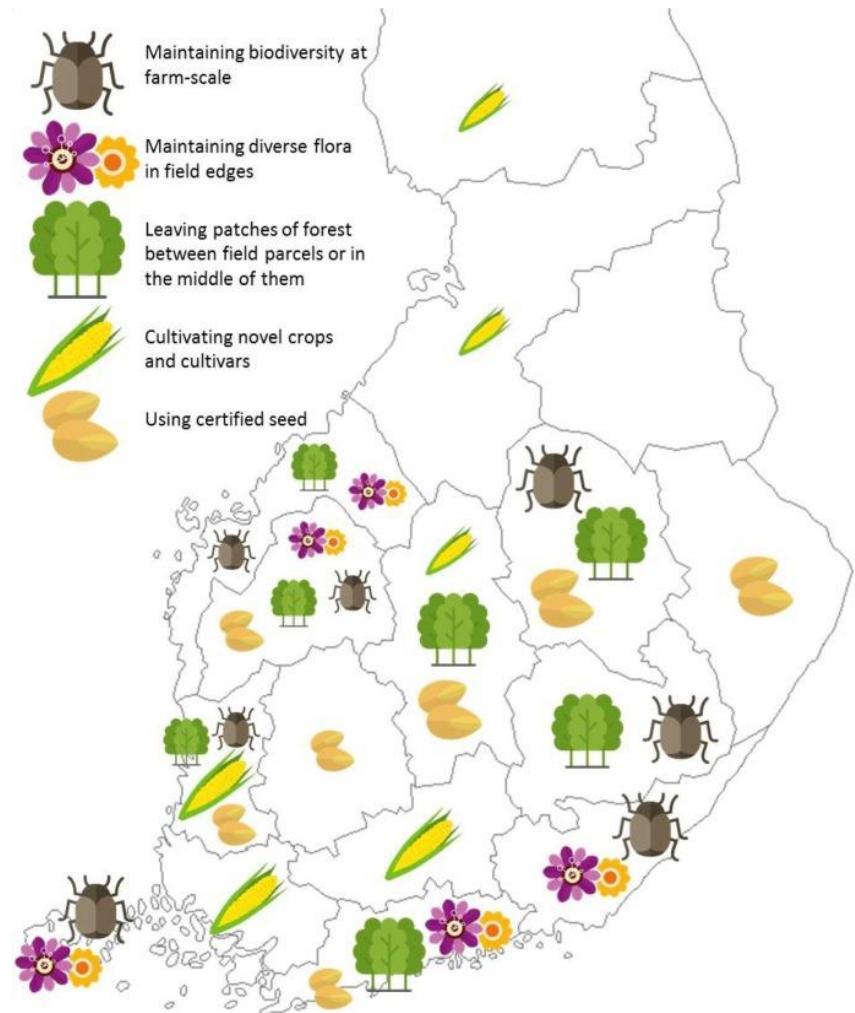
Lannoitus

- Tarkennettu ja jaettu lannoitus kasvukauden aikana (M=3.4)
- Typpilannoituksen määrän lisääminen nykytasoon nähden (M=3.3)
- Fosforilannoituksen määrän lisääminen nykytasoon nähden (M=3.5)
- Typpeä sitovien kasvien viljely (M=3.8)

Monimuotoisuus

- Luonnon monimuotoisuuden ylläpito maataloilla (M=3.8)
- Pientareiden monipuolisen kasviston säilyttäminen (M=3.1)
- Metsäsaarekkeiden jättäminen peltolohkojen väliin tai lohkojen keskelle (M=2.6)
- Uusien kasvilajien ja –lajikkeiden viljely (M=3.6)

Yksittäisten ilmastotoimien kannatus vaihtelee, tukitoimia tarvitaan

- Kierrätysravinteiden ja uusiutuvan energian lisäämiselle vahva tuki
- Metsittäminen jakaa mielipiteitä
 - Peltojen hehtaarituki pitää peltona
- Eloperäisten peltojen viljelystä poistamista vastustetaan, vaikka niitä ei itsellä olisikaan
 - Yksityisomaisuus
 - Aluetasolla merkittävä

Viljelijät eivät ole yksi samalla tavalla ajatteleva ryhmä

- Naiset ja luomuviljelijät näkevät ilmastonmuutoksen enemmän uhkana kuin miehet ja tavanomaisesti viljelevät
 - Kokevat voivansa vaikuttaa enemmän
 - Myös valmiimpia ilmastotoimiin
- Nuoret viljelijät (alle 30-vuotiaat) skeptisiä
 - Tutkittava miksi
- Yhteistä on huoli tulevaisuudesta
 - Maatalouden kannattavuuden lasku, oma talous
 - Tulevaisuuden viljelijät
 - Suomalaisen ruuantuotannon tulevaisuus
 - Maatilatason toiminnan ymmärrys politiikassa

“Ilmasto muuttuu ja on aina muuttunut. Jos nykyinen muutos on ihmisten aikaansaannosta uskoisin että suomalainen maatalous on melko syytön. Ihmisille annetaan jostain kumman syystä vaikutus että maatalous olisi kaiken pahan alku ja juuri, ruokaa ihmisille tässä vaan yritetään tuottaa.”

(Mies, 1963)

“Viljelijöiden pitää osallistua muiden ohessa ihmisen aiheuttaman ilmastonmuutoksen hidastamiseksi. Ongelma on monimutkainen eikä siihen löydy yksinkertaisia ratkaisuja, vaikka sellaisia julkisesti kovasti esitetään. Tehokas maataloustuotanto ei ole vastakohta ilmasto- ja ympäristöystävälliselle tuotannolle.”

(Mies, 1987)

Kiitos!

jaana.sorvali@luke.fi

Natural Resources Institute Finland
(Luke)

www.luke.fi
www.opal.fi